

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (druhá komora)

z 12. novembra 2013 *

„Štátna pomoc — Dohoda medzi maďarským štátom a ropnou a plynárenskou spoločnosťou MOL, ktorá sa týka banských poplatkov spojených s ťažbou uhľovodíkov — Neskoršia zmena právneho režimu poplatkov — Rozhodnutie, ktorým sa pomoc vyhlasuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom — Selektívna povaha“

Vo veci T-499/10,

MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt., so sídlom v Budapešti (Maďarsko), v zastúpení: N. Niejahr, advokát, F. Carlin, barrister, a C. van der Meer, advokát,

žalobkyňa,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: L. Flynn a K. Talabér-Ritz, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je v prvom rade návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie 2011/88/EÚ z 9. júna 2010 o štátnej pomoci C 1/09 (ex NN 69/08), ktorú Maďarsko poskytlo spoločnosti MOL Nyrt. (Ú. v. EÚ L 34, 2011, s. 55), a subsidiárne návrh na zrušenie uvedeného rozhodnutia v rozsahu, v akom nariaďuje vymáhanie dotknutých súm od tejto spoločnosti,

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá komora),

v zložení: predseda komory N. J. Forwood, sudcovia F. Dehousse a J. Schwarcz (spravodajca),

tajomník: S. Spyropoulos, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 22. januára 2013,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok

Skutkové okolnosti

- 1 Žalobkyňa, MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt., je spoločnosťou so sídlom v Budapešti (Maďarsko), ktorej hlavnými činnosťami sú prieskum ložísk a ťažba ropy, zemného plynu a produktov z plynu, preprava, skladovanie a distribúcia ropných produktov veľkoodberateľom a maloodberateľom, preprava zemného plynu, ako aj výroba a predaj alkénov a polyolefínov.
- 2 Maďarsko upravilo všetky banské činnosti vrátane činností týkajúcich sa uhľovodíkov zákonom XLVIII z roku 1993 o baníctve (1993. évi XLVIII. törvény a bányászatról, ďalej len „banský zákon“). Podľa banského zákona regulačné funkcie vykonáva minister zodpovedný za baníctvo a banský úrad, ktorý dohliada nad bankskými činnosťami.
- 3 Banský zákon stanovuje, že banský prieskum a ťažba sa môžu uskutočňovať v dvoch odlišných právnych režimoch. § 8 až 19 banského zákona upravujú pre oblasti, ktoré sú najmä na základe geologických údajov považované za bohaté na nerasty a kvalifikované ako „uzavreté“ (§ 9 ods. 1 banského zákona), režim koncesie, ktorá sa udeľuje po uskutočnení verejného obstarávania pre každú uzavretú oblasť, na základe zmluvy podpísanej medzi ministrom zodpovedným za baníctvo a podnikom, ktorý bol úspešný vo verejnom obstarávaní (§ 10 až 12 banského zákona). Pokiaľ ide o oblasti kvalifikované ako „otvorené“, ktoré sú *a priori* menej bohaté na nerasty, možno v nich ťažiť na základe povolenia, ktoré vydáva banský úrad, ak žiadateľ spĺňa zákonné podmienky [§ 5 ods. 1 písm. a) a § 5 ods. 4 banského zákona].
- 4 § 20 banského zákona upravuje pravidlá, podľa ktorých sa určujú poplatky za ťažbu uhrádzané štátu. § 20 ods. 11 banského zákona stanovuje, že percentuálna výška poplatku za ťažbu je vymedzená buď zákonom, alebo koncesnou zmluvou, alebo zmluvou uzavretou podľa § 26/A ods. 5 banského zákona. Pokiaľ ide o koncesie, sadzbu poplatku za ťažbu stanoví minister zodpovedný za baníctvo, ktorý zohľadní určité parametre uvedené v § 20 ods. 8 banského zákona. Pri zmluve v zmysle § 26/A ods. 5 banského zákona sa sadzba poplatku určí podľa ustanovení tohto paragrafu. Sadzbu poplatku za ťažbu stanovuje banský zákon, ak k ťažbe dochádza v režime povolenia (§ 20 ods. 2 až 7 banského zákona).
- 5 Do roku 2008 bola sadzba poplatku za ťažbu uhľovodíkov, teda ropy a zemného plynu, na základe povolenia stanovená na 12 % z hodnoty vyťaženého množstva pri poliach uvedených do prevádzky od 1. januára 1998 alebo sa vypočítala z matematického vzorca, ktorý bral do úvahy najmä priemernú cenu zemného plynu zakúpeného verejnými plynárenskými službami, s minimálnou sadzbou 12 % pri poliach zemného plynu uvedených do prevádzky pred 1. januárom 1998 [§ 20 ods. 3 písm. b) banského zákona].
- 6 § 26/A ods. 5 banského zákona stanovuje, že ak ťažobná spoločnosť, ktorá vykonáva činnosť na základe povolenia, teda pri poliach nachádzajúcich sa v otvorenej oblasti, nezačala ťažbu do piatich rokov od udelenia povolenia, môže jedenkrát požiadať banský úrad o predĺženie tejto lehoty o maximálne päť rokov. V prípade, ak tento úrad vysloví súhlas, zmluva medzi ministrom zodpovedným za baníctvo a ťažobnou spoločnosťou stanoví pri poliach, ktorých sa predĺženie týka, množstvo nerastov slúžiace ako základ výpočtu poplatku za ťažbu a jeho sadzbu, ktorá musí byť vyššia než sadzba platná ku dňu žiadosti o predĺženie, ale nepresiahne 1,2-násobok tejto sadzby (ďalej len „poplatok za predĺženie“). Ak sa žiadosť o predĺženie týka viac než dvoch polí, sadzba poplatku za predĺženie sa uplatní na všetky polia ťažobnej spoločnosti v zmluve na minimálne päť rokov (ďalej len „zvýšený poplatok za ťažbu“). Ak sa žiadosť o predĺženie týka viac než piatich polí, možno požadovať jednorazovú platbu, ktorá je najvyšš 20 % sumy platenej ako zvýšený poplatok za ťažbu (ďalej len „jednorazová platba“).
- 7 Dňa 19. septembra 2005 žalobkyňa požiadala o predĺženie ťažobných práv k dvanástim uhľovodíkovým poliám, na ktoré bolo udelené povolenie, ale ťažba na nich ešte nezačala.

- 8 Dňa 22. decembra 2005 minister zodpovedný za baníctvo a žalobkyňa podpísali dohodu o predĺžení podľa § 26/A ods. 5 banského zákona týkajúcu sa dvanástich uhľovodíkových polí uvedených v bode 7 vyššie (ďalej len „dohoda z roku 2005“), ktorej bod 1 predlžuje o päť rokov lehotu na začatie ťažby na týchto dvanástich poliach a stanovuje poplatok za predĺženie, ktorý má žalobkyňa uhradiť štátu za každý z piatich rokov (12 % x 1,050 za prvý rok, teda 12,600 %; 12 % x 1,038 za druhý rok, teda 12,456 %; 12 % x 1,025 za tretí rok, teda 12,300 %; 12 % x 1,020 za štvrtý a piaty rok, teda 12,240 %).
- 9 Podľa bodu 4 dohody z roku 2005 sa zvýšený poplatok za ťažbu uplatní na všetky polia žalobkyne, ktoré už boli uvedené do prevádzky na základe povolenia, teda 44 uhľovodíkových polí, na ktorých začala ťažba po 1. januári 1998, a 93 polí zemného plynu, na ktorých začala ťažba pred týmto dátumom, počas pätnástich rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti dohody. Sadzba zvýšeného poplatku za ťažbu v piatom roku obdobia predĺženia sa uplatní až do pätnásteho roku. Pokiaľ ide o polia zemného plynu, na ktorých začala ťažba pred 1. januárom 1998, koeficient zvýšenia za každý z piatich rokov predĺženia (pozri bod 8 vyššie) sa uplatní na matematický vzorec stanovený v § 20 ods. 3 písm. b) banského zákona, pričom koeficient zvýšenia v piatom roku sa uplatní až do pätnásteho roku.
- 10 Bod 6 dohody z roku 2005 stanovuje úhradu jednorazovej platby 20 miliárd maďarských forintov (HUF).
- 11 Bod 9 dohody z roku 2005 stanovuje, že sadzba poplatku za predĺženie, sadzba zvýšeného poplatku za ťažbu, základ výpočtu, percentuálny podiel a všetky faktory, ktoré slúžia na výpočet týchto poplatkov, sa počas celého obdobia platnosti dohody upravujú iba jej ustanoveniami a že sadzby stanovené v dohode z roku 2005 zostanú nezmenené alebo stále počas celého obdobia jej platnosti.
- 12 Podľa jej bodu 11 nadobúda dohoda z roku 2005 účinnosť dňom právoplatnosti rozhodnutia banského úradu. Rovnaké ustanovenie účastníkom zakazuje jednostranne vypovedať dohodu z roku 2005 s výnimkou prípadu, ak by tretia osoba nadobudla podiel na imaní žalobkyne vo výške viac než 25 %.
- 13 Dohoda z roku 2005 bola predmetom rozhodnutia banského úradu z 23. decembra 2005, ktoré schválilo predĺženie lehoty na začatie ťažby na dvanástich uhľovodíkových poliach uvedených v bode 7 vyššie, ako aj platby uložené žalobkyni a upravené uvedenou dohodou.
- 14 Zákon CXXXIII z roku 2007 o baníctve, ktorým sa mení a dopĺňa zákon XLVIII z roku 1993 (2007. évi CXXXIII. törvény a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról, ďalej len „novelizovaný banský zákon“), nadobudol účinnosť 8. januára 2008. Novelizovaný banský zákon upravuje zmenu sadzby poplatku za ťažbu. Predovšetkým § 20 ods. 3 novelizovaného banského zákona stanovuje sadzbu 30 % z hodnoty vyťaženého množstva pri poliach uvedených do prevádzky medzi 1. januárom 1998 a 31. decembrom 2007, uplatnenie existujúceho matematického vzorca v režime banského zákona pri poliach zemného plynu uvedených do prevádzky pred 1. januárom 1998 s minimálnou sadzbou poplatku 30 % a uplatnenie diferencovanej sadzby poplatku za ťažbu pri poliach, ktoré boli uvedené do prevádzky po 1. januári 2008, podľa množstva vyťaženej ropy alebo zemného plynu, konkrétne sadzby 12 % pri ročnom vyťaženom množstve nepresahujúcom 300 miliónov m³ zemného plynu alebo 50 kt ropy, sadzby 20 % pri vyťažení množstva, ktoré je medzi 300 a 500 miliónmi m³ zemného plynu alebo medzi 50 a 200 kt ropy, a sadzby 30 % pri vyťažení viac než 500 miliónov m³ zemného plynu alebo 200 kt ropy. Nakoniec pri všetkých poliach bez ohľadu na dátum ich uvedenia do prevádzky sa poplatok za ťažbu zvyšuje o 3 %, ak cena ropy typu Brent presiahne 80 amerických dolárov (USD), alebo o 6 %, ak táto cena presiahne 90 USD.
- 15 § 235 zákona LXXXI z roku 2008, ktorým sa menia a dopĺňajú sadzby daní a poplatkov (2008. évi LXXXI. törvény egyes adó- és járuléktörvények módosításáról), novelizuje banský zákon tak, že znižuje na 12 % sadzbu poplatku za ťažbu pri poliach uvedených do prevádzky medzi 1. januárom 1998 a 31. decembrom 2007 vrátane a minimálnu sadzbu poplatku za ťažbu pri poliach zemného plynu uvedených do prevádzky pred 1. januárom 1998. Táto novela nadobudla účinnosť 23. januára 2009.

Okolnosti predchádzajúce sporu a napadnuté rozhodnutie

- 16 Po tom, čo Komisia Európskych spoločností dostala 14. novembra 2007 sťažnosť, zaslala Maďarsku list, datovaný 24. januára 2008, ktorým ho požiadala o predloženie určitých dokumentov týkajúcich sa dohody z roku 2005 a položila mu otázky o tejto dohode, o uplatnení banského zákona a novelizovaného banského zákona.
- 17 Po odpovedi Maďarska zo 17. marca 2008 Komisia požiadala o dodatočné spresnenia týkajúce sa dohody z roku 2005 listom z 18. júna 2008, na ktorý Maďarsko odpovedalo 8. septembra 2008.
- 18 Listom z 13. januára 2009 Komisia oznámila maďarským orgánom svoje rozhodnutie začať konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES týkajúce sa dohody z roku 2005, ktorá podľa nej oslobodila žalobkyňu od zvýšenia poplatku za ťažbu vyplývajúceho z novelizovaného banského zákona (Ú. v. EÚ C 74, s. 63) (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“). Komisia zastávala názor, že vzhľadom na spôsob, akým boli dohoda z roku 2005 a ustanovenia novelizovaného banského zákona vypracované, sú časťami toho istého opatrenia, a po posúdení ich spoločného vplyvu dospela k záveru, že dohoda z roku 2005 a novelizovaný banský zákon majú spoločne za následok, že žalobkyni bola poskytnutá neoprávnená výhoda. Podľa Komisie opatrenie zodpovedalo kritériám uvedeným v článku 87 ods. 1 ES a predstavovalo štátnu pomoc, pričom nič nenasvedčovalo tomu, že by mohla byť zlučiteľná so spoločným trhom. Rozhodnutie o začatí konania bolo uverejnené spolu s výzvou zainteresovaným stranám, aby predložili svoje pripomienky.
- 19 Listom z 9. apríla 2009 Maďarsko predložilo svoje pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania. Maďarské orgány zastávali názor, že opatrenie nepredstavuje štátnu pomoc, lebo dohoda z roku 2005 nepriniesla žalobkyni nijakú výhodu a nebola selektívna, keďže z jej uplatňovania nevyplýva nijaké preferenčné zaobchádzanie v prospech žalobkyne.
- 20 Dvomi listami z 27. apríla 2009 žalobkyňa a Magyar Bányászati Szövetség (Maďarské banské združenie) predložili svoje pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania. Žalobkyňa uvádzala, že na základe dohody z roku 2005 nebola vo zvýhodnenej situácii, lebo platila oveľa vyšší poplatok za ťažbu než jej konkurenti a než by platila, keby dohoda neexistovala, podľa ustanovení banského zákona a jeho logiky. Magyar Bányászati Szövetség zase osobitne zdôrazňovalo nevyhnutnosť, aby štát osobitne vo funkcii zákonodarcu rešpektoval oprávnené očakávania hospodárskych subjektov a zásadu právnej istoty, pokiaľ ide o dlhodobú stabilitu sadzieb poplatku za ťažbu na poliach, na ktorú už bolo vydané povolenie.
- 21 Listom z 3. júla 2009 Maďarsko oznámilo, že nemá v úmysle reagovať na pripomienky zainteresovaných strán.
- 22 Listami zo 16. októbra 2009 a z 8. februára 2010 Maďarsko odpovedalo na žiadosti o informácie zaslané Komisiou 21. septembra 2009 a 12. januára 2010 a predložilo dokumenty, ktoré požadovala.
- 23 Dňa 9. júna 2010 Komisia prijala rozhodnutie 2011/88/EÚ o štátnej pomoci C 1/09 (ex NN 69/08), ktorú Maďarsko poskytlo spoločnosti MOL Nyrt. (Ú. v. EÚ L 34, 2011, s. 55, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), podľa ktorého jednak opatrenie prijaté Maďarskom, a to určenie poplatku za ťažbu, ktorý má žalobkyňa platiť, v dohode z roku 2005 kombinované so zmenami vyplývajúcimi z novelizovaného banského zákona, predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ nezlučiteľnú so spoločným trhom podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ a jednak Maďarsko musí vymáhať pomoc od žalobkyne.
- 24 V napadnutom rozhodnutí Komisia usúdila, že skúmaným opatrením pomoci je kombinácia dohody z roku 2005 a novelizovaného banského zákona, keďže dohoda vyňala žalobkyňu zo zmien poplatkov za ťažbu, ktoré priniesol novelizovaný zákon (odôvodnenia 19 a 20). Podľa nej, aj keď dohoda z roku 2005 bola v súlade s vtedy platným banským zákonom a členský štát môže stanoviť poplatky za ťažbu,

vyvolané účinky nie sú nevyhnutne zlučiteľné s pravidlami Zmluvy v oblasti štátnej pomoci, hoci samostatne ani dohoda z roku 2005, ani novelizovaný banský zákon nie sú s týmito pravidlami v rozpore (odôvodnenia 52 a 53).

- 25 Pokiaľ ide o kritérium spočívajúce v selektivite opatrenia, Komisia v napadnutom rozhodnutí usúdila, že referenčným systémom je režim vydávania povolení, pričom zamietla tvrdenia založené na tom, že dohody, ktorými sa také povolenia predlžujú, by mohli predstavovať oddelený referenčný systém (odôvodnenia 61 až 65). Podľa Komisie bola dohoda o predĺžení ťažobného práva „jednoznačne“ selektívna, lebo maďarské orgány mali manévrovací priestor, či takú dohodu uzavru a ako stanovia zložky platby uvedené v tejto dohode (odôvodnenie 66). Komisia zdôrazňovala, že jednak žalobkyňa má až do roku 2020 platiť znížené poplatky za skoro všetky polia, na ktoré sa vzťahuje povolenie, zatiaľ čo jej konkurenti podliehajúci rovnakému režimu povolení, ktorí začali ťažiť v zákonných lehotách, musia platiť vyššie poplatky (odôvodnenie 67), a jednak žalobkyňa bola jediným subjektom v odvetví uhľovodíkov, ktorému bolo poskytnuté predĺženie ťažobných práv udelených v rámci povolenia, keďže ďalšie predĺženia sa týkali podnikov ťažiacich pevné nerasty, pri ktorých neboli poplatky za ťažbu zmenené (odôvodnenie 68). Komisia usúdila, že postupnosť predmetných úkonov, teda spôsob, akým bol formulovaný § 26/A ods. 5 banského zákona, dohoda z roku 2005 uzavretá na jeho základe a zmeny, ktoré obsahoval novelizovaný banský zákon, bola selektívna (odôvodnenie 69). Podľa Komisie iba žalobkyňa podliehala osobitnému režimu, ktorý ju chránil pred akýmkoľvek zvýšením poplatkov za ťažbu (odôvodnenie 70).
- 26 Čo sa týka poskytnutej výhody, Komisia v napadnutom rozhodnutí odmietla tvrdenia Maďarska, ktoré uvádzalo, že pri povoľovaní banských činností konalo ako hospodársky subjekt. Udeľovanie povolení na ťažbu nie je podľa Komisie činnosťou, ktorú by mohli vykonávať súkromné subjekty, ale výkonom právomoci verejnej moci, keďže zdroje nerastov sú vždy majetkom orgánov verejnej moci, pričom navyše nebola preukázaná spojitosť medzi výškou poplatkov za ťažbu a hodnotou povolení (odôvodnenia 72 a 73). Na rozdiel od toho, čo tvrdilo Maďarsko, Komisia uviedla, že iným subjektom boli poplatky za ťažbu zvýšené na základe novelizovaného banského zákona, a to najmä uplatnením zvýšenia, ktoré bolo spojené s cenou ropy typu Brent, opísaného v bode 14 vyššie (odôvodnenia 77 a 78). Komisia konštatovala, že iné subjekty, najmä noví súťažitelia, boli vystavení konkurencii žalobkyne, ktorá ako jediná podlieha nižšej sadzbe poplatku za ťažbu až do roku 2020, čo predstavuje dlhodobú výhodu (odôvodnenia 79 a 80). Komisia posúdila skutočnosť, že žalobkyňa v rokoch 2006 a 2007 zaplatila poplatky zvýšené na základe dohody z roku 2005, ako bezvýznamnú, lebo išlo o uplatnenie ustanovení banského zákona, alebo vo vzťahu k zvýšenému poplatku za ťažbu a jednorazovej platbe o sumy uhradené výmenou za predĺženie ťažobného práva podľa počtu polí, na ktoré sa predĺženie vzťahovalo, takže odmietla zohľadniť tieto úhrady, ktoré nemali nijakú spojitosť so zmenami vyplývajúcimi z novelizovaného banského zákona (odôvodnenia 82 až 86). Komisia zastávala názor, že opatrenie poskytuje žalobkyňi výhodu.
- 27 V napadnutom rozhodnutí Komisia uskutočnila stručnú analýzu ďalších podmienok existencie štátnej pomoci, pričom usúdila, že opatrenie má za následok stratu príjmov pre štát, naruša hospodársku súťaž a ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi. Dospela k záveru, že opatrenie predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ (odôvodnenia 89 až 91).
- 28 V odôvodneniach 92 až 106 napadnutého rozhodnutia Komisia preskúmala zlučiteľnosť štátnej pomoci so Zmluvou o FEÚ, pričom uviedla, že opatrenie svojou povahou predstavuje prevádzkovú pomoc a že nie je uplatniteľná žiadna z výnimiek stanovených článkom 107 ods. 2 a 3 ZFEÚ. Komisia dospela k záveru, že opatrenie predstavuje nezlučiteľnú štátnu pomoc.
- 29 V odôvodneniach 107 až 112 napadnutého rozhodnutia Komisia odpovedala na argumentáciu Maďarska založenú na dodržaní legitímnej dôvery a nadobudnutých práv a na diskriminácii voči žalobkyňi. Po prvé pripomenula, že podniky sa môžu dovolávať legitímnej dôvery v zákonnosť pomoci len vtedy, ak pomoc bola uznaná za zlučiteľnú v konaní o preskúmaní štátnej pomoci, po druhé konštatovala, že nijaký orgán Európskej únie neposkytol uistenie o zlučiteľnosti pomoci a nijaká

výnimočná okolnosť nemôže v prejednávanej veci založiť legitímnu dôveru v takú zlučiteľnosť, a po tretie zdôraznila okolnosť, že novelizovaný banský zákon zvýšil sadzbu poplatkov za polia, na ktorých sa už ťažilo ku dňu nadobudnutia jeho účinnosti, čo preukazuje, že držiteľia povolení nemali legitímnu dôveru v nemennosť svojej právnej situácie (odôvodnenia 107 až 111). Pokiaľ ide o tvrdenie založené na existencii diskriminácie, Komisia odpovedala, že zvýšenie poplatku pre všetky subjekty nezahŕňa nijakú diskrimináciu (odôvodnenie 112).

30 Napokon v odôvodneniach 113 až 120 napadnutého rozhodnutia Komisia odôvodnila povinnosť Maďarska vymáhať štátnu pomoc od žalobkyne, pričom k poskytnutiu výhody žalobkyni došlo ku dňu nadobudnutia účinnosti zmien, ktoré obsahoval novelizovaný banský zákon, teda 8. januára 2008, a výhoda spočívala v rozdieli medzi poplatkami, ktoré žalobkyňa platila za svoje ťažobné polia, a poplatkami, ktoré by musela platiť podľa novelizovaného banského zákona. Komisia uviedla, že pri výpočte výšky pomoci, ktorá musí byť vrátená, netreba brať do úvahy ani poplatok za predĺženie, ani zvýšený poplatok za ťažbu za roky 2006 a 2007, ani jednorazovú platbu, ale iba zvýšený poplatok za ťažbu, ktorý žalobkyňa platila od 8. januára 2008, dátumu nadobudnutia účinnosti novelizovaného banského zákona.

31 Výrok napadnutého rozhodnutia znie takto:

„Článok 1

1. Kombinácia pevného poplatku za ťažbu určeného v dohode [z roku 2005], uzatvorenej medzi [Maďarskom] a [žalobkyňou] 22. decembra 2005, ako aj následné novely [banského zákona] predstavuje štátnu pomoc poskytnutú [žalobkyni] v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

2. Štátna pomoc uvedená v článku 1 ods. 1, ktorú neoprávnene poskytlo Maďarsko [žalobkyni] v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ, je nezlučiteľná s vnútorným trhom.

3. Maďarsko zruší poskytovanie štátnej pomoci uvedenej v odseku 1 do dvoch mesiacov od dátumu oznámenia [napadnutého rozhodnutia].

Článok 2

1. Maďarsko zabezpečí vrátenie pomoci uvedenej v článku 1 od príjemcu.

2. Celková výška štátnej pomoci predstavuje 28 444,7 milióna HUF za rok 2008 a 1 942,1 milióna HUF za rok 2009. Pokiaľ ide o rok 2010, sumu pomoci musí vypočítať Maďarsko, a to až do zrušenia opatrenia.

3. Sumy, ktoré sa majú vrátiť, zahŕňajú úroky za celé obdobie odo dňa, ku ktorému bola k dispozícii pomoc pre príjemcu, po deň jej skutočného vrátenia.

4. Úrok sa vypočíta na základe systému zložených úrokových sadziieb v súlade s kapitolou V nariadenia [Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999, ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [108] Zmluvy [o FEÚ] (Ú. v. EÚ L 140, s. 1; Mim. vyd. 08/004, s. 3)] zmeneného a doplneného nariadením [Komisie (ES) č. 271/2008 z 30. januára 2008 (Ú. v. EÚ L 82, s. 1)].

Článok 3

1. Vrátenie pomoci uvedenej v článku 1 sa musí uskutočniť bezodkladne a efektívne.

2. Maďarsko zabezpečí, aby sa [napadnuté rozhodnutie] vykonalo do štyroch mesiacov od dátumu oznámenia tohto rozhodnutia.

Článok 4

1. Do dvoch mesiacov od oznámenia [napadnutého rozhodnutia] Maďarsko predloží Komisii tieto informácie:

- a) celkovú sumu (istinu a úrok), ktorú má príjemca vrátiť, vrátane výpočtu výšky pomoci za rok 2010;
- b) podrobný opis opatrení, ktoré sa už prijali a ktoré sa plánujú prijať na dosiahnutie súladu s [napadnutým rozhodnutím];
- c) dokumenty, ktoré preukazujú, že príjemcovi bolo nariadené pomoc vrátiť.

2. Maďarsko bude informovať Komisiu o pokroku dosiahnutom v súvislosti s vnútroštátnymi opatreniami, ktoré sa prijali na vykonanie [napadnutého rozhodnutia], až kým sa pomoc uvedená v článku 1 nevráti v plnej výške. Maďarsko na žiadosť Komisie bezodkladne poskytne informácie o opatreniach, ktoré sa už prijali a ktoré sa plánujú prijať na dosiahnutie súladu s [napadnutým rozhodnutím]. Takisto poskytne podrobné informácie o výške pomoci a úrokoch, ktoré už príjemca vrátil.

Článok 5

[Napadnuté rozhodnutie] je určené [Maďarsku].“

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 32 Žalobkyňa návrhom doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 8. októbra 2010 podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 33 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie,
 - subsidiárne zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom nariaďuje vymáhanie dotknutých súm od nej,
 - zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.
- 34 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu ako nedôvodnú,
 - zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.
- 35 Opatrením na zabezpečenie priebehu konania Všeobecný súd položil viaceré otázky účastníkom konania, ktorí odpovedali listami doručenými 8. januára 2013 v prípade žalobkyne a 9. januára 2013 v prípade Komisie.
- 36 Po pojednávaní dal Všeobecný súd žalobkyni možnosť predložiť v lehote jedného týždňa od pojednávania informácie o úrovni cien ropy na konci roka 2005, keď bola podpísaná dohoda z roku 2005, a počas druhého polroka 2007, keď bol vypracovaný a schválený novelizovaný banský zákon, ako aj odhady cien na rok 2008.

- 37 Dokumenty, ktoré žalobkyňa predložila v stanovenej lehote, boli doručené Komisii na predloženie pripomienok. Po tom, čo boli Všeobecnému súdu tieto pripomienky doručené, ukončil 7. februára 2013 ústnu časť konania.

Právny stav

- 38 Žalobkyňa uvádza tri žalobné dôvody: po prvé napadnuté rozhodnutie podľa nej porušuje článok 107 ods. 1 ZFEÚ, lebo Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď dospela k záveru, že dohoda z roku 2005 a novelizovaný banský zákon predstavujú protiprávnu štátnu pomoc nezlučiteľnú s vnútorným trhom, po druhé a subsidiárne toto rozhodnutie podľa nej porušuje článok 108 ods. 1 ZFEÚ a článok 1 písm. b) bod v) nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [108] Zmluvy [o FEÚ] (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339), lebo Komisia neposúdila dohodu z roku 2005 so zreteľom na pravidlá uplatniteľné na existujúcu pomoc, a po tretie a subsidiárne toto rozhodnutie podľa nej porušuje článok 14 ods. 1 nariadenia č. 659/1999 tým, že nariaďuje vymáhanie predmetných súm.
- 39 V rámci prvého žalobného dôvodu žalobkyňa spochybňuje kvalifikáciu skúmaného opatrenia ako štátnej pomoci. V prvej výhrade tvrdí, že dohodu z roku 2005 a novelizovaný banský zákon nemožno považovať za jediné opatrenie pomoci. V druhej, tretej a štvrtej výhrade žalobného dôvodu postupne tvrdí, že ak by sa malo rozhodnúť, že dohoda z roku 2005 a novelizovaný banský zákon predstavujú jediné opatrenie pomoci, také opatrenie by nebolo v rozpore s ustanoveniami článku 107 ods. 1 ZFEÚ, lebo toto opatrenie nie je selektívne, neposkytuje jej výhodu a nenarúša hospodársku súťaž.
- 40 Predovšetkým treba preskúmať druhú výhradu prvého žalobného dôvodu založenú na tom, že sporné opatrenie nie je selektívne. V tomto ohľade je namieste uviesť najprv posúdenie Komisie nachádzajúce sa v napadnutom rozhodnutí, pokiaľ ide o selektivitu sporného opatrenia, potom tvrdenia, ktoré účastníci konania uviedli v tomto ohľade pred Všeobecným súdom, a napokon jeho posúdenie.

Posúdenie Komisie nachádzajúce sa v napadnutom rozhodnutí, pokiaľ ide o selektivitu sporného opatrenia

- 41 Komisia analyzovala podmienku spočívajúcu v selektivite sporného opatrenia v odôvodneniach 56 až 71 napadnutého rozhodnutia.
- 42 V tejto súvislosti Komisia v prvom rade usúdila, že referenčným systémom je režim vydávania povolení (odôvodnenie 65 napadnutého rozhodnutia), ktorého súčasťou bol mechanizmus dohody o predĺžení ťažobného práva, pričom zamietla tvrdenia Maďarska v prospech uznania samostatného referenčného systému tvoreného týmto druhom dohody (odôvodnenia 62 a 63 uvedeného rozhodnutia). Komisia uviedla, že Maďarsko malo široký priestor na voľnú úvahu pri predĺžení povolení a pri následnej zmene ustanovení banského zákona, pričom si bolo plne vedomé priaznivých účinkov na žalobkyňu, ktorá bola jediným subjektom v odvetví uhľovodíkov s uzavretou dohodou o predĺžení ťažobného práva. Podľa Komisie mohlo Maďarsko kedykoľvek určiť poplatky za ťažbu, a teda nezmeniť banský zákon (odôvodnenie 64 tohto rozhodnutia). Postupnosť úkonov svojimi účinkami zvýhodnila podľa Komisie konkrétny podnik.
- 43 V druhom rade Komisia usúdila, že v režime vydávania povolení je dohoda o predĺžení ťažobného práva jednoznačne selektívna vzhľadom na manévrovací priestor účastníkov pri stanovení rôznych zložiek platby alebo pri rozhodnutí neuzavrieť takú dohodu, pričom maďarské orgány mali diskrečnú právomoc uzavrieť dohodu so žalobkyňou alebo s akýmkoľvek iným subjektom na trhu (odôvodnenie 66 napadnutého rozhodnutia). Podľa Komisie nie je také zaobchádzanie možné vysvetliť logikou ani povahou systému, v ktorom poplatky za ťažbu zabezpečujú zdroje štátu vypočítané z vyťaženej hodnoty a sumy na základe dohody o predĺžení sa platia za predĺženie ťažobného práva. Uzavretie dohody

z roku 2005 a novelizovaný bankský zákon vedú pritom podľa Komisie k tomu, že žalobkyňa má až do roku 2020 platiť znížené poplatky za ťažbu za skoro všetky polia, na ktoré sa vzťahuje povolenie, zatiaľ čo jej konkurenti prevádzkujúci polia na základe takého povolenia, ktorí začali ťažiť včas a neuzavreli dohody o predĺžení, musia platiť vyššie poplatky (odôvodnenie 67 uvedeného rozhodnutia).

- 44 V treťom rade Komisia poznamenala, že dohoda z roku 2005 bola jedinou dohodou uzavretou v odvetví uhľovodíkov, keďže ostatné dohody tohto druhu boli uzavreté v odvetví pevných nerastov, ale poplatky za ťažbu, ktoré sa ich týkali, novelizovaný bankský zákon nezmenil (odôvodnenie 68 napadnutého rozhodnutia).
- 45 V štvrtom rade postupnosť úkonov, teda spôsob, akým bol formulovaný § 26/A ods. 5 bankského zákona, dohoda z roku 2005 a novelizovaný bankský zákon, bola selektívna voči žalobkyni (odôvodnenie 69 napadnutého rozhodnutia). Kombinovaný účinok tejto postupnosti spočíval v tom, že iba žalobkyňa podliehala osobitnému režimu, ktorý ju chránil pred akýmkoľvek zvýšením poplatkov za ťažbu uhľovodíkov (odôvodnenie 70 uvedeného rozhodnutia). Komisia dospela k záveru, že kritérium selektivity bolo splnené vzhľadom na širokú diskrečnú právomoc, s ktorou mohla byť uzavretá dohoda o predĺžení ťažobného práva, a skutočnosť, že z výnimky mal prospech jediný podnik (odôvodnenie 71 tohto rozhodnutia).
- 46 Hoci teda Komisia usúdila, že sporné opatrenie v týchto dvoch zložkách, ktoré ho tvoria, zvýhodnilo žalobkyňu, zdôraznila okolnosť, že dohoda o predĺžení ťažobného práva bola sama osebe selektívna vzhľadom na spôsob jej dojednávania a uzavretia (odôvodnenie 66 napadnutého rozhodnutia). Keď Komisia uviedla, že dohoda z roku 2005 a novelizovaný bankský zákon viedli k tomu, že žalobkyňa má až do roku 2020 platiť nižšie poplatky za ťažbu ako iné subjekty, zdôraznila tým selektivitu samotnej dohody z roku 2005 voči žalobkyni (odôvodnenie 67 uvedeného rozhodnutia), lebo výška poplatkov za ťažbu vyplýva iba z dohody, ktorá určuje sadzbu zvýšeného poplatku za ťažbu za každý z pätnástich rokov trvania dohody a ktorá stanovuje, že takto určené sadzby sa budú spravovať iba jej ustanoveniami a že zostanú nezmenené (body 4 a 9 dohody z roku 2005). Navyše, keď Komisia dospela k záveru, že žalobkyňa podliehala osobitnému režimu, ktorý ju chránil pred akýmkoľvek zvýšením poplatkov za ťažbu (odôvodnenie 70 napadnutého rozhodnutia), nevyhnutne usúdila, že kritérium selektivity sporného opatrenia bolo splnené z dôvodu, že vzhľadom na vyššie uvedené vlastnosti bola selektívna dohoda z roku 2005.
- 47 Komisia sa teda opierala o selektívnu povahu dohody z roku 2005 v tom, že určuje sadzbu zvýšeného poplatku za ťažbu za každý z pätnástich rokov jej trvania a stanovuje, že takto určené sadzby zostanú nezmenené, keď posúdila sporné opatrenie za štátnu pomoc nezlučiteľnú s vnútorným trhom.

Tvrdenia účastníkov konania

- 48 Žalobkyňa spochybňuje selektívnu povahu dohody z roku 2005. Predovšetkým poznamenáva, že zvýšenie poplatku za ťažbu pre všetky jej polia vyplýva z bankského zákona, pričom podmienky, ktoré stanovuje, boli splnené, a teda má všeobecnú pôsobnosť i uplatnenie. Ďalej tvrdí, že všetci držiteľia povolenia, ktorí sa nachádzajú v porovnateľnej situácii ako ona, sa mohli rozhodnúť vyjednávať dohodu o predĺžení svojich ťažobných práv v súlade s ustanoveniami, ktoré v tomto zmysle obsahuje bankský zákon. V replike uvádza, že sama Komisia v napadnutom rozhodnutí usúdila, že dohoda z roku 2005 stanovovala voči nej „štandardné zaobchádzanie“ a nepredstavovala „výhodu“, aj keď určovala poplatky za ťažbu, ktoré má platiť počas celého trvania uvedenej dohody. Odkazuje na § 20 ods. 11 bankského zákona, podľa ktorého sa v prípade koncesie alebo predĺženia povolenia uhrádzajú poplatky za ťažbu uvedené a dohodnuté v dohode o koncesii alebo predĺžení ťažobného práva. Pripomína, že počas správneho konania Maďarsko vysvetlilo, že podniky, ktoré uskutočňujú veľké investície do bankských projektov, potrebujú dlhodobú istotu vo vzťahu k uplatniteľným poplatkom za ťažbu a úhradám,

a preto poplatky za ťažbu, ktoré sú predmetom dohody, musia byť určené a stabilné počas celého jej trvania, pričom táto zásada sa musí uplatňovať na poplatky za ťažbu, ktoré sa týkajú polí uvedených do prevádzky na základe povolenia.

- 49 Komisia vyvracia argumentáciu žalobkyne tromi argumentmi. Po prvé usudzuje, že tvrdenie, podľa ktorého banský zákon zavádza jediný referenčný rámec, v ktorom koncesie, povolenia a dohody o predĺžení predstavujú odlišné podsystémy, nie je dôvodné, lebo dohody o predĺžení tvoria súčasť režimu vydávania povolení. Po druhé, keď žalobkyňa tvrdí, že po uzavretí dohody z roku 2005 nedochádza k diskriminácii medzi ňou a všetkými držiteľmi povolení, Komisia zastáva názor, že neberie do úvahy skutočnosť, že sporné opatrenie je kombináciou tejto dohody a novelizovaného banského zákona, po ktorého nadobudnutí účinnosti už žalobkyňa nie je v rovnakej situácii ako uvedení držiteľia. Po tretie Komisia pochybuje, že banský zákon zavádza stabilnú úpravu poplatkov v rámci povolení alebo že existuje koherentný regulačný systém zabezpečujúci právnu istotu všetkým ťažobným spoločnostiam pre ich polia, ktoré už boli uvedené do prevádzky.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 50 Podľa článku 107 ods. 1 ZFEÚ, „ak nie je zmluvami ustanovené inak, pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi“.
- 51 Podľa ustálenej judikatúry kvalifikovanie ako pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ vyžaduje, aby boli splnené všetky podmienky uvedené v tomto ustanovení. Aby sa teda opatrenie mohlo kvalifikovať ako štátna pomoc, musí ísť po prvé o zásah zo strany štátu alebo zo štátnych prostriedkov, po druhé tento zásah musí byť spôsobilý ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, po tretie musí priniesť výhodu svojmu príjemcovi a po štvrté musí narúšať hospodársku súťaž alebo hroziť jej narušením (pozri rozsudok Súdneho dvora z 2. septembra 2010, Komisia/Deutsche Post, C-399/08 P, Zb. s. I-7831, body 38 a 39 a tam citovanú judikatúru).
- 52 Čo sa týka podmienky spočívajúcej v existencii výhody pre príjemcu, z ustálenej judikatúry vyplýva, že za štátnu pomoc sa považujú zásahy, ktoré sú bez ohľadu na formu spôsobilé priamo alebo nepriamo zvýhodniť podniky alebo ktoré treba považovať za ekonomickú výhodu, ktorú by podnik príjemca za normálnych trhových podmienok nedosiahol (pozri rozsudok Komisia/Deutsche Post, už citovaný v bode 51 vyššie, bod 40 a tam citovanú judikatúru).
- 53 Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že pojem štátna pomoc je všeobecnejší než pojem subvencia. Zahŕňa nielen pozitívne plnenia, ale aj zásahy, ktoré v rozličných formách znižujú náklady, ktoré obvykle zatažujú rozpočet podniku, a teda ktoré majú rovnakú povahu a zhodné účinky ako subvencie, hoci nimi v úzkom zmysle slova nie sú (pozri rozsudok Súdneho dvora z 8. decembra 2011, France Télécom/Komisia, C-81/10 P, Zb. s. I-12899, bod 16 a tam citovanú judikatúru).
- 54 Pokiaľ ide o selektívnu povahu opatrenia pomoci, takisto treba uviesť, že článok 107 ods. 1 ZFEÚ nerozlišuje štátne zásahy podľa príčin alebo cieľov, ale ich definuje na základe ich účinkov (rozsudok Súdneho dvora z 13. februára 2003, Španielsko/Komisia, C-409/00, Zb. s. I-1487, bod 46). Z toho vyplýva, že uplatnenie tohto ustanovenia vyžaduje iba to, aby sa určilo, či v rámci daného právneho režimu má štátne opatrenie takú povahu, že zvýhodňuje „určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru“ v porovnaní s inými, ktorí sa nachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii vzhľadom na cieľ sledovaný predmetným režimom (pozri rozsudok Španielsko/Komisia, už citovaný, bod 47 a tam citovanú judikatúru). Ak áno, opatrenie pomoci spĺňa podmienku selektivity, ktorá je definičným znakom pojmu štátna pomoc upraveného týmto ustanovením.

- 55 Pred posúdením platnosti záverov napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o selektívnu povahu dohody z roku 2005, treba uviesť tvrdenia, ktoré Maďarsko a žalobkyňa predložili počas správneho konania.
- 56 V tejto súvislosti Maďarsko v priebehu správneho konania predložilo viacero tvrdení spochybňujúcich selektívnu povahu dohody z roku 2005, na ktorú Komisia poukazovala už v rozhodnutí o začatí konania, kde sa poznamenáva, že skúmané sporné opatrenie priznáva oslobodenie od poplatkov za ťažbu jedinému podniku (odôvodnenia 18 a 21 rozhodnutia o začatí konania).
- 57 Počas fázy predbežného preskúmania Maďarsko 17. marca 2008 odpovedalo na otázku Komisie týkajúcu sa ustanovení banského zákona, na základe ktorých bola žalobkyňa oprávnená platiť stabilné poplatky za ťažbu až do roku 2020, pričom predložilo § 20 ods. 11 a § 26/A ods. 5 uvedeného zákona. Podľa § 20 ods. 11 banského zákona výška poplatku za ťažbu v peňažnom vyjadrení musí byť percentom z hodnoty vyťažených nerastov, ako ju vymedzuje tento zákon alebo koncesná dohoda alebo zmluva uzavretá na základe § 26/A ods. 5 predmetného zákona. Maďarsko poznamenalo, že každá ťažobná spoločnosť, ktorá je držiteľkou povolenia, môže požiadať o predĺženie zákonnej lehoty na začatie ťažby, pričom musí zaplatiť poplatok, ktorý nahrádza neuhradený poplatok, podľa zásad § 26/A ods. 5 banského zákona (pozri bod 6 vyššie), ale uzavretie takej dohody o predĺžení ťažobného práva nie je povinné. Usúdilo, že banský zákon umožňuje predĺženie ťažobného práva založené na rovnakých zásadách ako pravidlá, ktoré sa uplatňujú pri koncesiách. Dospelo k záveru, že každá ťažobná spoločnosť mohla nediskriminačne uzavrieť dohody o predĺžení, lebo taká spoločnosť mala právo na predĺženie dátumu začatia ťažby pri dodržaní požiadaviek § 26/A ods. 5 banského zákona.
- 58 Maďarsko navyše 8. septembra 2008 uviedlo spresnenia právnych základov, na základe ktorých sa podniku, ktorý nedokázal začať ťažbu v stanovenej lehote, umožnilo platiť nižšie poplatky za ťažbu, než stanovoval banský zákon, pričom opätovne citovalo § 20 ods. 11 uvedeného zákona a usúdilo, že ak sa činnosť vykonávala na základe povolenia, sadzba poplatku za ťažbu bola stanovená buď § 20 ods. 3 tohto zákona, ktorý určuje zákonnú sadzbu poplatku v závislosti od druhu ťaženej suroviny, alebo dohodou uzavretou podľa § 26/A ods. 5 predmetného zákona v prípade predĺženia povolenia.
- 59 Vo svojej odpovedi z 9. apríla 2009 na rozhodnutie o začatí konania Maďarsko predovšetkým trvalo na logike právnej úpravy banských činností, z ktorej vyplýva, že klauzula, ktorou sa určuje sadzba zvýšeného poplatku za ťažbu na každý z pätnástich rokov trvania dohody a stanovuje, že takto určené sadzby zostanú nezmenené, je „prirodzeným“ prvkom každej dohody o predĺžení ťažobného práva, takže následné zmeny sadzieb poplatkov za ťažbu sa nemôžu uplatniť na sadzby určené v takej dohode. Podľa Maďarska dohoda z roku 2005 neposkytuje žalobkyni nijaké preferenčné zaobchádzanie, lebo akákoľvek iná ťažobná spoločnosť v rovnakej situácii mohla očakávať uzavretie podobnej dohody, ktorá by určovala sadzby poplatkov za ťažbu rovnakým spôsobom. Ďalej sa Maďarsko opätovne vyjadrilo k § 20 ods. 11 banského zákona, o ktorom usudzuje, že špecifikuje metódy výpočtu sadzby poplatkov za ťažbu. Podľa neho účelom toho, že § 20 ods. 11 banského zákona odkazuje na dohody uzavreté na základe § 26/A ods. 5 tohto zákona, je dosiahnuť zákonnú uplatniteľnosť poplatkov za ťažbu stanovených v týchto dohodách na polia, ktoré sa ich týkajú, nezávisle od sadzby poplatku za ťažbu určenú predmetným zákonom. Napokon Maďarsko spochybnilo konštatovanie uvedené v odôvodnení 29 rozhodnutia o začatí konania, podľa ktorého žiaden iný subjekt na trhu nemohol očakávať dosiahnutie takej dohody za podmienok stanovených dohodou z roku 2005, lebo podľa neho z § 26/A ods. 5 banského zákona vyplýva opak, teda že dohoda z roku 2005 bola práve jediným druhom dohody, ktorý mohol byť uzavretý.
- 60 Okrem toho žalobkyňa v priebehu konania vo veci formálneho zisťovania rozvinula tvrdenia týkajúce sa absencie selektivity dohody z roku 2005.
- 61 Vo svojich pripomienkach z 27. apríla 2008 žalobkyňa takisto usúdila, že každá ťažobná spoločnosť nachádzajúca sa v rovnakej situácii by na základe § 26/A ods. 5 banského zákona uzavrela dohodu o predĺžení ťažobného práva obsahujúcu rovnaké ustanovenia ako dohoda z roku 2005, ktorá určuje sadzby poplatku za ťažbu vymedzené v dohode a vylučuje, aby neskoršia zmena sadzby zákonom mala

účinky. Selektívnu povahu dohody z roku 2005 spochybnila takisto tým, že poukázala na dohody rovnakej povahy uzavreté medzi maďarskými orgánmi a ťažobnými spoločnosťami v odvetví pevných nerastov, ktoré obsahovali také klauzuly, ako je určenie sadzby zvýšeného poplatku za ťažbu na každý z pätnástich rokov trvania dohody z roku 2005 a ustanovenie, že takto určené sadzby zostanú nezmenené. Poukázala na § 20 ods. 11 banského zákona, aby odôvodnila okolnosť, že sadzby poplatku za ťažbu upravené dohodou z roku 2005 sa odlišujú od sadzieb, ktoré vyplývajú z režimu vydávania povolení, pričom usúdila, že ak by si zákonodarca želal, aby budúca zmena poplatku za ťažbu určeného zákonom nahradila sadzby poplatkov určené dohodou z roku 2005, mal prijať výslovné ustanovenie v tomto zmysle.

- 62 Na úvod je potrebné pripomenúť, že sporné opatrenie tvoria dve zložky, a to dohoda z roku 2005, ktorá určuje sadzby poplatkov za ťažbu na všetkých poliach žalobkyne, či už uvedených do prevádzky, alebo s predĺžením ťažobného práva, na každý z pätnástich rokov jej trvania, a novelizovaný banský zákon, ktorý zvyšuje sadzby poplatku za ťažbu pre všetky uhľovodíkové polia, na ktoré sa vzťahuje povolenie, pričom neobsahuje ustanovenie týkajúce sa polí, ktoré už boli predmetom dohody o predĺžení.
- 63 V tomto ohľade treba predovšetkým uviesť, že Komisia v odôvodnení 53 napadnutého rozhodnutia správne zdôraznila, že dohoda z roku 2005 nebola v rozpore s pravidlami štátnej pomoci. Pokiaľ boli totiž poplatky podľa dohody z roku 2005 uplatňované na polia, ktoré už boli uvedené do prevádzky, i na polia, na ktoré sa vzťahovalo predĺženie povolenia, vyššie než zákonné poplatky uplatniteľné v čase jej uzavretia, táto dohoda neobsahovala prvok štátnej pomoci v zmysle článku 107 ZFEÚ.
- 64 Ďalej je namieste usudzovať, že ak štát uzavrie s hospodárskym subjektom dohodu, ktorá neobsahuje prvok štátnej pomoci v zmysle článku 107 ZFEÚ, skutočnosť, že následne sa zmenia vonkajšie podmienky takej dohody, a preto sa predmetný subjekt dostane do zvýhodneného postavenia v porovnaní s inými subjektmi, ktoré neuzavreli podobnú dohodu, nemôže postačovať na to, aby dohoda a neskoršia zmena jej vonkajších podmienok mohli byť ako celok považované za štátnu pomoc.
- 65 Pokiaľ by totiž taká zásada neexistovala, akákoľvek dohoda, ktorú hospodársky subjekt uzavrie so štátom a ktorá neobsahuje prvok štátnej pomoci v zmysle článku 107 ZFEÚ, by mohla byť spochybnená vždy, keď dôjde k vývoju situácie na trhu, na ktorom vykonáva činnosť účastník dohody, takým spôsobom, že by mu bola poskytnutá výhoda, ako je opísaná v bode 64 vyššie, alebo keď štát vykoná svoju normotvornú právomoc objektívne odôvodneným spôsobom v dôsledku vývoja na trhu, pričom rešpektuje práva a povinnosti vyplývajúce z takej dohody.
- 66 Naopak kombináciu prvkov, na akú poukázala Komisia v napadnutom rozhodnutí, možno kvalifikovať ako štátnu pomoc, ak podmienky uzavretej dohody navrhol štát jednému alebo viacerým subjektom selektívne a nie na základe objektívnych kritérií, ktoré vyplývajú zo všeobecne záväzného aktu a sú uplatniteľné na akýkoľvek subjekt. V tomto ohľade treba uviesť, že okolnosť, že iba jeden subjekt uzavrel dohodu tohto druhu, nepostačuje na preukázanie selektívnej povahy dohody, lebo taká okolnosť môže vyplývať okrem iného z chýbajúceho záujmu akéhokoľvek iného subjektu.
- 67 Navyše treba pripomenúť, že na účely uplatnenia článku 107 ods. 1 ZFEÚ môžu kombinované prvky tvoriť jediné opatrenie pomoci pod podmienkou, že vykazujú z hľadiska ich časovej postupnosti, ich cieľa a situácie podniku v okamihu, keď k nim došlo, také úzke väzby medzi sebou, že ich od seba nemožno oddeliť (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 19. marca 2013, Bouygues a Bouygues Télécom/Komisia a i. a Komisia/Francúzsko a i., C-399/10 P a C-401/10 P, body 103 a 104). V tomto kontexte môže byť kombinácia prvkov, na akú sa Komisia v napadnutom rozhodnutí odvoláva, kvalifikovaná ako štátna pomoc vtedy, keď štát koná tak, aby chránil jeden alebo viacero subjektov, ktoré už sú prítomné na trhu, a uzavrie s nimi dohodu, ktorou im poskytne garantované sadzby poplatkov na celé jej trvanie, hoci má pritom v úmysle neskôr vykonať svoju normotvornú právomoc a zvýšiť sadzbu poplatku tak, aby ostatné subjekty na trhu boli znevýhodnené, či už ide o subjekty, ktoré boli prítomné na trhu ku dňu uzavretia dohody, alebo o nové subjekty.

- 68 So zreteľom na tieto úvahy treba preskúmať, či v prejednávanej veci Komisia mohla oprávnene usúdiť, že sporné opatrenie bolo selektívne z dôvodu, že dohoda z roku 2005 tým, že určila sadzbu zvýšeného poplatku za ťažbu na každý z pätnástich rokov svojho trvania a stanovila, že takto určené sadzby zostanú nezmenené, bola selektívna.
- 69 V prvom rade treba presne analyzovať právny rámec, v ktorom bola dohoda z roku 2005 uzavretá.
- 70 § 26/A ods. 5 banského zákona umožňuje každej ťažobnej spoločnosti, či už prevádzkuje uhľovodíkové polia, alebo ložiská pevných nerastov, požiadať o predĺženie svojich ťažobných práv na jednom alebo viacerých poliach alebo ložiskách, ktoré neuviedla do prevádzky v lehote piatich rokov od vydania povolenia. V tomto ohľade sa § 26/A ods. 5 banského zákona nejaví ako ustanovenie, ktoré má selektívnu povahu.
- 71 Pokiaľ ide o okolnosť uvedenú v odôvodnení 66 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého sa ťažobná spoločnosť a maďarské orgány môžu rozhodnúť, že neuzavrú dohodu o predĺžení ťažobného práva, je nutné konštatovať, že na jednej strane z § 26/A ods. 5 banského zákona nevyplyva, že maďarské orgány môžu po podaní žiadosti o predĺženie odmietnuť začať rokovanie s cieľom uzavrieť dohodu, ktorej predmetom je predĺženie predmetných ťažobných práv. Na druhej strane podľa § 26/A ods. 5 banského zákona môže každá ťažobná spoločnosť požiadať o predĺženie svojich ťažobných práv (pozri bod 70 vyššie). Každá spoločnosť sa však môže rovnako rozhodnúť, že nepodá žiadosť o predĺženie najmä vzhľadom na finančné náklady, ktoré so sebou prináša zvýšenie sadzby poplatku uplatniteľnej ku dňu žiadosti o predĺženie, ktoré sa môže prípadne týkať všetkých polí uvedených do prevádzky (pozri bod 6 vyššie), alebo sa rozhodnúť, že neprijme sadzby navrhnuté maďarskými orgánmi po podaní žiadosti o predĺženie, takže sa neuzavrie nijaká dohoda o predĺžení ťažobného práva.
- 72 Okrem toho je pravda, že § 26/A ods. 5 banského zákona ponecháva maďarským orgánom mieru voľnej úvahy, keď stanovuje, že sadzba poplatku za predĺženie, ktorá prípadne určuje sadzbu zvýšeného poplatku za ťažbu, nesmie presiahnuť 1,2-násobok sadzby platnej ku dňu žiadosti o predĺženie. Takú mieru voľnej úvahy však nemožno nevyhnutne považovať za zvýhodnenie určitých podnikateľov alebo výroby určitých druhov tovaru v porovnaní s inými, čo by zakladalo selektívnu povahu uzavretých dohôd o predĺžení. Taká miera voľnej úvahy totiž môže byť odôvodnená rozličnými faktormi, akými sú počet polí, pri ktorých došlo k predĺženiu, a ich odhadovaný význam v porovnaní s poľami, ktoré už boli uvedené do prevádzky. Presnejšie, ak zvýšenie sadzby poplatku platnej ku dňu žiadosti o predĺženie má, ako to tvrdilo Maďarsko počas správneho konania (pozri bod 57 vyššie), nahradiť stratu poplatkov týkajúcich sa polí neuvedených do prevádzky v lehote piatich rokov od vydania povolenia, nie je nelogické, že sadzba poplatku za predĺženie a prípadne zvýšeného poplatku za ťažbu, ktorá sa uplatní na polia, ktorých dátum uvedenia do prevádzky je predĺžený, i na polia, ktoré už boli uvedené do prevádzky, je vyššia, keď počet polí, pri ktorých došlo k predĺženiu, je vysoký v porovnaní s počtom polí, ktoré už boli uvedené do prevádzky, a je nižšia, keď ako v prejednávanej veci počet polí, pri ktorých došlo k predĺženiu, zodpovedá malej časti prevádzkovaných polí. Z toho vyplýva, že miera voľnej úvahy priznaná § 26/A ods. 5 banského zákona má správnym orgánom umožniť zachovať rovnosť zaobchádzania so subjektmi podľa toho, či sa nachádzajú v porovnateľnej alebo odlišnej situácii v zmysle judikatúry citovanej v bode 54 vyššie, tým, že prispôsobia svoje návrhy poplatkov okolnostiam každej podanej žiadosti o predĺženie, a javí sa ako výraz diskrečnej právomoci obmedzenej objektívnymi kritériami, ktoré nie sú cudzie systému poplatkov zavedenému predmetnou právnou úpravou. Všeobecnejšie treba poznamenať, že miera voľnej úvahy, o ktorú tu ide, sa odlišuje svojou povahou od prípadov, keď využitie takej miery je spojené s poskytnutím výhody v prospech hospodárskeho subjektu. V prejednávanej veci slúži miera voľnej úvahy maďarských orgánov na vyváženie dodatočného zaťaženia hospodárskych subjektov, aby sa zohľadnili požiadavky vyplývajúce zo zásady rovnosti zaobchádzania.
- 73 § 26/A ods. 5 banského zákona takisto stanovuje, že dohoda o predĺžení ťažobného práva určí sadzby poplatku za predĺženie a pokiaľ sa žiadosť o predĺženie týka viac než dvoch alebo piatich polí, táto dohoda určí sadzby zvýšeného poplatku za ťažbu na minimálne päť rokov a výšku jednorazovej platby

(pozri bod 6 vyššie). Z tohto ustanovenia vyplýva, že v prípade predĺženia sú sadzby poplatku za predĺženie a prípadne sadzby zvýšeného poplatku za ťažbu stanovené výlučne dohodou o predĺžení ťažobného práva, čo je zásada, ktorá je navyše výslovne uvedená v prvej vete § 20 ods. 11 banského zákona.

- 74 Vzhľadom na ustanovenia § 26/A ods. 5 banského zákona, ktoré sú uplatniteľné na každý podnik žiadajúci o predĺženie svojich povolení a na ktorých základe bola uzatvorená dohoda z roku 2005, teda skutočnosť, že sadzby určené na jednotlivé roky platnosti uvedenej dohody sú výsledkom rokovania, nepostačuje na to, aby zakladala selektívnu povahu tejto dohody. S ohľadom na to, čo bolo rozhodnuté v bode 72 vyššie, by to bolo inak iba vtedy, ak by maďarské orgány vykonali mieru svojej voľnej úvahy pri rokovaní vedúcich k dohode z roku 2005, ktorá určuje sadzby poplatku za predĺženie a zvýšeného poplatku za ťažbu, takým spôsobom, že by zvýhodnili žalobkyňu tým, že by súhlasili s nízkou úrovňou poplatku bez objektívneho dôvodu vzhľadom na účel zvýšenia poplatkov v prípade predĺženia povolenia a na úkor každého iného subjektu, ktorý sa usiloval o predĺženie svojich ťažobných práv, alebo ak by takého subjektu síce nebolo, ale existovali by konkrétne čiastkové dôkazy o neodôvodnenom zvýhodnenom zaobchádzaní vyhradenom pre žalobkyňu. Navyše v rozsahu, v akom dohoda z roku 2005 stanovuje, že zmluvne vymedzené sadzby zvýšeného poplatku za ťažbu sa uplatnia počas celého jej trvania a nemožno ich jednostranne meniť, nedodáva nič k pravidlu stanovenému v § 26/A ods. 5 banského zákona, ktoré je pripomenuté v bode 73 vyššie.
- 75 V druhom rade teda Všeobecnému súdu prináleží, aby overil, či Komisia preukázala selektívnu povahu dohody z roku 2005 najmä vzhľadom na klauzulu, ktorá určuje presnú sadzbu zvýšeného poplatku za ťažbu na každý z pätnástich rokov jej trvania a stanovuje, že takto určené sadzby zostanú nezmenené.
- 76 Predovšetkým treba pripomenúť, že banský zákon je formulovaný všeobecným spôsobom, pokiaľ ide o podniky, ktoré môže využiť ustanovenia § 26/A ods. 5 uvedeného zákona (pozri bod 70 vyššie).
- 77 Ďalej je nutné uviesť, že v napadnutom rozhodnutí sa Komisia obmedzila na konštatovanie, že žalobkyňa bola jediným podnikom, ktorý v skutočnosti uzatvoril dohodu o predĺžení ťažobného práva v odvetví uhľovodíkov (odôvodnenie 71 napadnutého rozhodnutia). Ako sa pritom uvádza v bodoch 66 a 71 vyššie, túto skutočnosť možno vysvetliť chýbajúcim záujmom zo strany ostatných subjektov, a teda neexistenciou žiadosti o predĺženie, alebo nedosiahnutím dohody medzi účastníkmi o sadzbách poplatku za predĺženie. Čo sa týka týchto dvoch posledných možností, pokiaľ sú kritériá stanovené banským zákonom na uzatvorenie dohody o predĺžení ťažobného práva objektívne a uplatniteľné na každý subjekt s potenciálnym záujmom, ktorý by ich spĺňal, nemožno súhlasiť s tým, že uzatvorenie dohody z roku 2005 má selektívnu povahu.
- 78 Navyše, ako už bolo vysvetlené v bode 74 vyššie, keď Maďarsko a žalobkyňa určili sadzbu zvýšeného poplatku za ťažbu na každý z pätnástich rokov trvania platnosti dohody z roku 2005 a stanovili, že takto určené sadzby zostanú nezmenené, obmedzili sa na uplatnenie ustanovení § 20 ods. 11 a § 26/A ods. 5 banského zákona, podľa ktorých každá dohoda o predĺžení ťažobného práva určí sadzbu zvýšeného poplatku za ťažbu počas jej trvania.
- 79 Okrem toho je potrebné pripomenúť, že sadzby podľa dohody z roku 2005 sa uplatnia na všetky polia žalobkyne, ktoré už boli uvedené do prevádzky na základe povolenia, teda na 44 uhľovodíkových polí, na ktorých začala ťažba po 1. januári 1998, a na 93 polí zemného plynu, na ktorých začala ťažba pred týmto dátumom, hoci predĺženie sa týka iba dvanástich iných polí, ktoré neboli uvedené do prevádzky v čase jej uzatvorenia. Za týchto okolností sa skutočnosť, že koeficient zvýšenia sa nachádza pod hornou hranicou 1,2 a konkrétne medzi 1,02 a 1,05 (pozri bod 8 vyššie), môže objektívne vysvetliť malým významom dvanástich polí, ktorých sa týkalo predĺženie, v porovnaní so 137 poľami, ktoré už boli v roku 2005 uvedené do prevádzky (pozri bod 72 vyššie). Pritom je nutné konštatovať, že Komisia nepreskúmala tento relevantný aspekt dohody z roku 2005, takže z napadnutého rozhodnutia nevyplýva nijaký čiastkový dôkaz o neodôvodnenom preferenčnom zaobchádzaní so žalobkyňou. Za týchto

okolností sa nemožno domnievať, že žalobkyňa mala právo na zvýhodnené zaobchádzanie v porovnaní s akýmkoľvek iným podnikom nachádzajúcim sa potenciálne v porovnateľnej situácii ako ona v zmysle judikatúry, ktorá bola citovaná v bode 54 vyššie.

- 80 Obdobne Komisia síce spomenula, že skutočne existovali iné dohody o predĺžení v odvetví pevných nerastov, ale usúdila, že ich nie je potrebné zohľadniť, lebo sa týkali iných druhov nerastov, ktoré podliehajú iným poplatkom za ťažbu, a pri týchto nerastoch nedošlo k zmene poplatkov novelizovaným banským zákonom (odôvodnenie 68 napadnutého rozhodnutia). Pritom treba pripomenúť, že podľa odôvodnenia 70 napadnutého rozhodnutia selektívna povaha sporného opatrenia vyplýva zo selektivity dohody z roku 2005 (pozri bod 46 vyššie), a nie z povahy ťažených nerastov, sadzieb poplatkov uplatniteľných na tieto kategórie nerastov alebo okolnosti, že tieto sadzby neboli neskôr zmenené. Konštatovania Komisie v odôvodnení 68 napadnutého rozhodnutia teda nie sú relevantné na vyvrátenie argumentácie, ktorá je založená na existencii iných dohôd o predĺžení uzavretých podľa § 26/A ods. 5 banského zákona a za podmienok podobných dohode z roku 2005. Prístupom, ktorý si zvolila, Komisia teda odmietla zohľadniť všetky okolnosti, ktorých prostredníctvom mohla posúdiť, či dohoda z roku 2005 bola selektívna voči žalobkyni s ohľadom na situáciu vytvorenú inými dohodami o predĺžení, ktoré boli rovnako uzatvorené na základe § 26/A ods. 5 banského zákona a o ktorých existencii ju žalobkyňa upovedomila. Navyše Komisia sa ani nepokúsila získať od maďarských orgánov úplnejšie informácie o dohodách o predĺžení, ktoré uzavreli ťažobné spoločnosti v odvetví pevných nerastov.
- 81 Vzhľadom po prvé na absenciu selektivity, ktorá charakterizuje právny rámec upravujúci uzatváranie dohôd o predĺžení, ako aj úvahy, ktoré odôvodňujú priznanie miery voľnej úvahy maďarským orgánom pri rokovaní týkajúcej sa sadzieb poplatkov, a po druhé na absenciu akéhokoľvek čiastkového dôkazu o tom, že by tieto orgány vyhradili žalobkyni zvýhodnené zaobchádzanie v porovnaní s akýmkoľvek iným podnikom nachádzajúcim sa v porovnateľnej situácii (pozri body 70 až 74, 79 a 80 vyššie), nemožno selektívnu povahu dohody z roku 2005 považovať za preukázanú.
- 82 Napokon treba uviesť, že k zvýšeniu poplatkov na základe novelizovaného banského zákona, ktorý nadobudol účinnosť až v roku 2008, došlo v kontexte nárastu svetových cien ropy, ako to žalobkyňa vysvetlila vo svojich písomných podaniach a podrobne objasnila v liste predloženom ako odpoveď na výzvu Všeobecného súdu v tomto zmysle (pozri bod 36 vyššie). Komisia okrem toho neuviedla, že dohoda z roku 2005 bola uzatvorená v očakávaní zvýšenia poplatkov za ťažbu, takže kombináciu tejto dohody s uvedeným zákonom nemožno platne kvalifikovať ako štátnu pomoc v zmysle článku 107 ZFEÚ (pozri body 64 až 67 vyššie).
- 83 V dôsledku toho treba vyhovieť druhej výhrade prvého žalobného dôvodu založenej na tom, že sporné opatrenie nie je selektívne, a zrušiť napadnuté rozhodnutie bez toho, aby bolo potrebné odpovedať na ostatné výhrady prvého žalobného dôvodu a na druhý a tretí žalobný dôvod.

O trovách

- 84 Podľa článku 87 ods. 2 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže v prejednáwanej veci Komisia nemala úspech, je opodstatnené zaviazat ju na znášanie vlastných trov konania a náhradu trov konania žalobkyne.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Rozhodnutie Európskej komisie 2011/88/EÚ z 9. júna 2010 o štátnej pomoci C 1/09 (ex NN 69/08), ktorú Maďarsko poskytlo spoločnosti MOL Nyrt., sa zrušuje.**
- 2. Európska komisia je povinná nahradiť trovy konania.**

Forwood

Dehousse

Schwarcz

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 12. novembra 2013.

Podpisy